



งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรม การเตรียมครูที่สอนสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และได้ทำการศึกษา ต่อเนื่องกันมาอย่างสม่ำเสมอ ผลการวิจัยเหล่านี้ล้วนมีประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับการ วิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง งานวิจัยที่สอดคล้องกับการศึกษากครั้งนี้พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

พ.ศ. 2508 กมลา พันธุ์สบาย¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมของหัวหน้า วิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนบพิตรพิมุข" ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดโปรแกรมของ หัวหน้าวิชาสังคมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูสังคมศึกษาจำนวน 27 คน ผลการวิจัย ปรากฏว่าครูสังคมศึกษาร้อยละ 68 ไม่เคยจัดนิทรรศการ ร้อยละ 60 ไม่เคยพานักเรียน ไปศึกษานอกสถานที่ และร้อยละ 72 ไม่เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในวิชาสังคมศึกษาเลย ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ถ้าหัวหน้าหมวดสังคมศึกษาสามารถจัดหาครูเขาสอนให้เหมาะสมกับ แต่ละวิชา จัดหาอุปกรณ์ ให้ความสะดวกในด้านบริการ จัดเวลาให้เหมาะสมกับวิชา มีหลัก เกณฑ์และวิธีการที่ถูกต้องในการวัดผล จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พ.ศ. 2508 พาณี แสงกิจ² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุง การสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวคิด เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนวิชาสังคมศึกษา และทัศนคติของครู และนักเรียนเกี่ยวกับ

¹กมลลา พันธุ์สบาย, โปรแกรมของหัวหน้าวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนบพิตรพิมุข" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508) (อัครสำเนา).

²พาณี แสงกิจ, "แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนวิชาสังคมศึกษา ในชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508) (อัครสำเนา).

ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ โดยที่เรส่งแบบสอบถามไปยังครูสังคมศึกษาโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร รวม 18 แห่ง จำนวน 51 คน และนักเรียน 677 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูสังคมศึกษา และนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การสอนวิชาสังคมศึกษา แต่ครูมีปัญหาส่วนตัว เกี่ยวกับรายได้ที่ต้องประหยัด และการที่มีชั่วโมงสอนมากเกินไป ทำให้การสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะมีเวลาเตรียมการสอนน้อย ในด้านอุปกรณ์ครูต้องใช้เงินส่วนตัวจัดซื้อหาอุปกรณ์ ผู้บริหารให้ความร่วมมือปานกลางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้ปกครอง และนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาอันเป็นอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรม และปัญหาที่สำคัญคือ นักเรียนขาดความสนใจและมองไม่เห็นความสำคัญของวิชาสังคมศึกษา ครูและนักเรียนมีความเห็นว่าหลักสูตร คะแนน และเวลาสอนสังคมศึกษาไม่สอดคล้องกัน แบบเรียนไม่เหมาะสมในด้านเนื้อหา ภาษา รูปร่าง กระดาษที่ไร้พิมพ์และภาพประกอบ โรงเรียนส่วนมากมีห้องสมุด แต่ขาดหนังสือสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม ครูมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวัดผลดีทั้งครูและนักเรียน ชอบให้ข้อสอบสังคมศึกษาเป็นแบบอัตนัย และ ประเมินผลกัน

พ.ศ. 2512 ธวัช บุรีรักษ์³ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนิสิตวิทยาลัย วิชาการศึกษาระดับปีที่ 2 ปีการศึกษา 2510 ที่มีต่อวิชาภูมิศาสตร์" ผู้วิจัยศึกษาปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็นของนิสิตปีที่ 2 เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ที่มีผลในเชิงนิมิต (Positive) หรือในเชิงนิเสธ (Negative) และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเลือก เรียนวิชาภูมิศาสตร์เป็นวิชาเอก หรือ วิชาโท กับสัมฤทธิ์ผลของการเรียนวิชานี้ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบทัศนคติในวิชาภูมิศาสตร์ ตัวอย่างประชากรคือ นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาระดับปีที่ 2 ปีการศึกษา 2510 จำนวน 289 คน จาก 3 สถาบัน คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน และวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาชน ผลการวิจัยปรากฏว่านิสิตมีความเห็นว่า ภาคร เป็นครูสังคมศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นเรื่อง ยากมาก เนื่องจากความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมดังกล่าวไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่

³ธวัช บุรีรักษ์, "ทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาระดับปีที่ 2 ปีการศึกษา 2510 ที่มีต่อวิชาภูมิศาสตร์" (ปริทัศน์นิพนธ์มหบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2512) (อักษำเนา).

ต้องทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา นิสิตจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเองใหม่ ขอเสนอแนะของนิสิตก็คือ จัดเนื้อหาวิชาให้นิสิตสามารถนำไปใช้กับชุมชน ควรเรียนเกี่ยวกับทวีปเอเชียให้มากเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว ควรมีอุปกรณ์การสอน มีการสาธิตการสอน การศึกษานอกสถานที่และควรจัดเนื้อหาวิชาให้ละเอียด เช่น วิชาดาราศาสตร์มีเนื้อหาที่กว้างเกินไป ขอเสนอแนะจากผลการวิจัยนี้มีลักษณะสอดคล้องกับขอเสนอแนะของการวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูสังคัมศึกษา ของคณะครุศาสตร์ในปีต่อมา

พ.ศ. 2513 ปรานี ภาสกรณ⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเตรียมครูสังคัมศึกษาของคณะครุศาสตร์" วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาความคิดเห็นและขอเสนอแนะของบัณฑิตครุศาสตร์และนิสิตฝึกสอน เกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังบัณฑิตครุศาสตร์ ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2507 ถึง พ.ศ. 2512 จำนวน 38 คน และนิสิตฝึกสอนจำนวน 31 คน ผลการวิจัย ปรากฏว่า บัณฑิตครุศาสตร์และนิสิตฝึกสอน มีความเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาของคณะครุศาสตร์สอดคล้องคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะแล้วพบว่าวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาครู หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรีมีคุณค่าและประโยชน์มากต่อการสอนสังคัมศึกษา อีกทั้งยังจัดหาความรู้ได้เหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานความรู้ของครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ เป็นต้นว่า การจัดเนื้อหาวิชาในบางวิชายังไม่ละเอียดเท่าที่ควร ในค่านการเรียนการสอนบางวิชามีภาคปฏิบัติน้อยเกินไป จึงควรเพิ่มให้มากขึ้น อาจารย์สอนเนื้อหาความรู้ในหมวดวิชาต่าง ๆ ใ้สอดคล้องความต้องการของโรงเรียนมัธยมศึกษา การจัดวิชาในหมวดต่าง ๆ ใ้สัดส่วนสมดุลกัน

⁴ปรานี ภาสกรณ, "การเตรียมครูสังคัมศึกษาของคณะครุศาสตร์" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513) (อัครสำเนา).

ในปีเดียวกันนี้ สุขุมาลย์ ฐวิวัฒนาวานิชย์⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเกี่ยวกับกรณีพิเศษนักศึกษาฝึกสอนวิชาสังคมศึกษา ของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1" วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ศึกษาโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1 ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด และศึกษาปัญหาและกิจกรรมของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนในขณะทำงานร่วมกัน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนสายสังคมศึกษา ของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1. รวมทั้งครูพี่เลี้ยง ได้ประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ 20 คน นักศึกษาฝึกสอน 180 คน ครูพี่เลี้ยง 50 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาฝึกสอนควรฝึกการพูดในชุมนุมชนก่อนออกฝึกสอน สถาบันฝึกหัดครูควรจัดอบรมให้นักศึกษาฝึกสอนทราบถึง การปกครองชั้น และการวางตัวให้เหมาะสม ควรมีการสาธิตวิธีสอนแบบต่าง ๆ ให้นักศึกษาก่อนออกทำการฝึกสอน ควรวางแผนร่วมมือกับโรงเรียนฝึกสอนอย่างใกล้ชิด และควรเพิ่มอาจารย์นิเทศก์ให้มากขึ้น ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาฝึกสอน และครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอนในด้านการสอน การวัดผล การจัดชั้นเรียนและการปกครอง **บุคลิกภาพและความเจริญงอกงามทางด้านวิชาชีพ** อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความสามารถในเรื่องเหล่านี้อยู่ในระดับปานกลาง แต่นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่าตนมีความสามารถอยู่ในระดับดี

และในปีเดียวกันนี้เอง มีชัย วรรณสัย⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของครู อาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตร ประจำปีพุทธศักราช 2512" ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ภูมิศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁵สุขุมาลย์ ฐวิวัฒนาวานิชย์, "ปัญหาเกี่ยวกับกรณีพิเศษนักศึกษาฝึกสอนวิชาสังคมศึกษา ของวิทยาลัยครูในภาคการศึกษา 1" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513) (อัครสำเนา).

⁶มีชัย วรรณสัย, "การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของครูอาจารย์ผู้สอนวิชา ภูมิศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรประจำปีพุทธศักราช 2512" (ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2513) (อัครสำเนา).

ในวิทยาลัยครูทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผลปรากฏว่าครูอาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปเป็นจำนวนร้อยละ 98.82 และอาจารย์เหล่านี้ส่วนใหญ่ได้รับการฝึกฝนและมีความเข้าใจในวิชาภูมิศาสตร์ดีมาก จึงไม่มีปัญหาอะไรเกี่ยวกับการที่จะต้องให้อาจารย์ซึ่งไม่ได้เรียนภูมิศาสตร์เป็นวิชาเอกทางค่านี้นำมาทำการสอนแทน ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรจะพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่จะสอนไม่ทัน เนื่องจากหลักสูตรยาวเกินไป จึงต้องอาศัยการเล่าเรื่องย่อ ๆ ให้นักศึกษาฟัง อุปสรรคของการสอนก็คือ ครูยังมีภาระทางด้านการสอนมากเกินไป ผู้วิจัยเสนอแนะว่า เนื่องจากหลักสูตรยาวเกินไป จึงควรจัดเวลาให้เหมาะสม และครูผู้สอนควรจะทำความเข้าใจกับหลักเกณฑ์ของการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้มาก

พ.ศ. 2514 โกลม ทับทอง⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พุทธศักราช 2505" วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อที่จะศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ ในเรื่องความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดมุ่งหมาย ความเหมาะสมของเนื้อหาที่จะนำไปใช้สอนในชั้นประถมศึกษา และจะเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ในวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้อาจารย์เหล่านี้ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาภูมิศาสตร์ ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ตัวอย่างประชากรคือ อาจารย์ผู้สอนภูมิศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ของวิทยาลัยครู 25 แห่งจำนวน 70 คน แบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ ผลการวิจัยปรากฏว่า เนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา กับความมุ่งหมายมีความสอดคล้องกันปานกลางค่อนข้างมาก เนื้อหาเหมาะที่จะนำไปสอนในชั้นประถมศึกษาปานกลางค่อนข้างมาก และอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ที่มีวุฒิปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี เห็นว่าเนื้อหามีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนในชั้น

⁷ โกลม ทับทอง, "การสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" (ปริญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2514) (อัครสำเนา).

ประณตศึกษามากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เนื้อหาเกี่ยวกับประเทศไทยเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะจัดไว้ในหลักสูตร เวลาที่ใช้สอนตามที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ได้กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ปานกลาง และเนื้อหาวิชานี้มีความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ในชั้นสูงเพียงปานกลาง

ในปีต่อมา สมประสงค์ น่วมนุสือ⁸ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการเรียนและการสอนสังคมศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง" วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสำรวจปัญหาในการสอนสังคมศึกษาของสถาบันศึกษาฝึกหัดครู ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เพื่อสำรวจสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอนสังคมศึกษาในด้านตัวอาจารย์ วิธีสอน อุปกรณ์การสอน กิจกรรมประกอบการสอน กิจกรรมประกอบการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และการวัดผลการสอน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทั้งในด้านปริมาณ และชนิดของปัญหา ระหว่างสถาบันฝึกหัดครูในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค และเพื่อที่จะสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์สังคมศึกษา ที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัย 25 แห่ง เป็นจำนวน 240 คน และนักศึกษาสังคมศึกษา 500 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า หลักสูตรและเวลาไม่สมดุลกัน มีเนื้อหาวิชามากเกินกว่าจะจัดกิจกรรมให้เหมาะสม อาจารย์ไม่มีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนผู้ค้ำเนินโครงการสอนวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่คือ อาจารย์สังคมศึกษา อาจารย์มีหลักการเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของวิชาสังคมศึกษา โดยกำหนดวัตถุประสงค์ทุกครั้งในการสอน อาจารย์สร้างทัศนคติที่ดีให้แก่เด็ก ในด้านการค้นคว้า วิพากษ์วิจารณ์ อาจารย์ยึดหลักหัวข้อตามกำหนดในหลักสูตร ส่วนรายละเอียดให้ค้นคว้าเอง นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า วิธีสอนของอาจารย์ไม่น่าสนใจ และสอนเร็วเกินไป การวิจัยครั้งนี้มีผลสอดคล้องใกล้เคียงกับการวิจัย

⁸ สมประสงค์ น่วมนุสือ, "ปัญหาการเรียนและการสอนสังคมศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515) (อัคราเนนา).

เกี่ยวกับการสอนสังคมศึกษาในวิทยาลัยครูในปีถัดมาคือ

พ.ศ. 2516 รัชนี สาตุนรักษ์⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมการสอนวิชาสังคมศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร" วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ของวิทยาลัยครูในส่วนกลาง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครู อาจารย์ ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาทุกคน ในวิทยาลัยครู 7 แห่งซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 96 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าวิทยาลัยครูทั้ง 7 แห่งมีการวางโปรแกรมการสอนสังคมศึกษาทุกภาคเรียน อาจารย์หัวหน้าหมวดและอาจารย์สังคมศึกษาทุกคนร่วมมือกันเตรียมโปรแกรม โดยยึดถือเอกสารแนะแนวหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาระดับประกาศนียบัตรของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูเป็นหลักในการดำเนินตามโปรแกรมอาจารย์ส่วนใหญ่ได้เตรียมการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว แต่มีปัญหาคือ วิทยาลัยครูไม่ได้อบรมครูไม่ได้อบรมแหล่งคนควาและหนังสืออ่านประกอบ เอกสารทางวิชาการ ตลอดจนตำราสำหรับครูได้เพียงพอ อุปกรณ์การสอนแม้จะมีครบทุกอย่าง แต่มีจำนวนไม่เพียงพอ วิธีสอนที่ใ้ชอบที่สุดคือการบรรยาย การอภิปรายประกอบการศึกษาถาม และคนควาประกอบ ด้านการวัดผลส่วนใหญ่มีความมุ่งหมายเพื่อวัดประสิทธิภาพในการเรียน การสอนของนักศึกษา และอาจารย์ และเพื่อเก็บคะแนนตามระเบียบของวิทยาลัย แต่อาจารย์สังคมศึกษาไม่แน่ใจว่า แบบทดสอบจะวัดผลได้ถูกต้องหรือไม่ อย่างไรก็ตามอาจารย์ส่วนใหญ่ยังต้องการความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับวิธีสอน ความรู้ในเนื้อหาวิชา ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิชา วิธีสร้างและการใช้อุปกรณ์รวมทั้งการวัดผล

004290

⁹รัชนี สาตุนรักษ์, "โปรแกรมการสอนวิชาสังคมศึกษา ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516) (อัครสำเน).

ในปีเดียวกันนี้ กฤษณา สยามเนตร¹⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตร คณิตศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตร วิชาการ ศึกษา" วัตถุประสงค์คือ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับหลักสูตร คณิตศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตร วิชาการ ศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กลุ่มแรกเป็นกลุ่มอาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับประกาศนียบัตร วิชาการ ศึกษาจำนวน 60 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาการ ศึกษาชั้นสูงปีที่ 1 ซึ่งได้สุ่มมาเป็นจำนวน 400 คน วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร คณิตศาสตร์ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองด้วย แบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมาย เนื้อหาและเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผลการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร โดยส่วนรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจารย์อายุมากและอายุน้อย อาจารย์ที่มีประสบการณ์มากและประสบการณ์น้อย และอาจารย์ที่เคยเรียนคณิตศาสตร์ เป็นวิชาเอก และที่เรียนเป็นวิชาโท มีคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร โดยส่วนรวมไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มอาจารย์และนักศึกษามีคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมาย เนื้อหาและความเหมาะสมของเวลาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยกลุ่มอาจารย์เห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมทั้งในด้านความมุ่งหมาย เนื้อหาและเวลาที่กำหนดไว้น้อยกว่ากลุ่มนักศึกษา

¹⁰ กฤษณา สยามเนตร, "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร คณิตศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตร วิชาการ ศึกษา" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516) (อัครสำเนา).

ค.ศ. 1962 Emory Allen Groves¹¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " Training Student Teachers for Secondary Education in State Teacher Education Institutions in Kansas " โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโปรแกรมการเตรียมครูในระดับมัธยมศึกษาของ 5 สถาบันที่ผลิตครูในแคนซัสคือ University of Kansas, Kansas State Teacher College, Kansas State College of Pittsburg และ Fort Hays State College ตัวอย่างประชากรคือสมาชิกของสมาคมและองค์การแห่งอาชีพครู 25 แห่ง ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูในระดับมัธยมศึกษาตามความเห็น ตัวอย่างประชากรดังกล่าว ผลการวิจัยปรากฏว่า ตัวอย่างประชากรมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ว่า การจัดโปรแกรมที่มีประโยชน์ต่อการเตรียมครูในระดับมัธยมศึกษา คือการจัดให้มีการสัมมนาอย่างสม่ำเสมอ - การจัดหลักสูตรโดยใช้เวลา 5 ปี การฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนควรใช้เวลาสำหรับเตรียมการสอนเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพโดยจัดตารางเวลาสำหรับการสอนครึ่งวันเป็นเวลาสำหรับเตรียมการสอน สรุปผลการวิจัยคือโปรแกรมการเตรียมครูมัธยมศึกษาของ 5 สถาบันนี้ เป็นที่ยอมรับของประชากรส่วนใหญ่ในด้านประสิทธิภาพ และความก้าวหน้าในการเพิ่มจำนวนนักศึกษาให้ทันกับความต้องการของประเทศ ผู้วิจัยเสนอแนะว่าสถาบันซึ่งทำหน้าที่ผลิตครูระดับมัธยมศึกษาควรจะได้ปรับปรุงโปรแกรมการเตรียมครูอยู่เสมอ เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

11

Emory Allen Groves, "Training Student Teachers for Secondary Education in State Teacher Education Institutions in Kansas," Dissertation Abstracts, Vol, 22, No.12 September, 1962), p. 4281.



ในปีเดียวกันนี้เอง Chester C. Squire¹² ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"An Evaluation of the Elementary Teacher Education Program at Southern Oregon College" วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อประเมินผลโปรแกรมการเตรียมครูตามหลักสูตร 4 ปีของวิทยาลัยโอเรกอนใต้ (Southern Oregon College) โดยการค้นหาคำตอบในเรื่องต่อไปนี้

1. บัณฑิตมีความเชื่อถือในวิชาต่างๆ การฝึกทักษะในการสอน และการจัดประสบการณ์ของโปรแกรมการเตรียมครูเพียงใด
2. การฝึกสอนตามโปรแกรมการเตรียมครูมีส่วนช่วยให้สามารถนำไปใช้สอนในระดับประถมศึกษาได้เพียงพอหรือไม่เพียงใด
3. การเตรียมการสอนเน้นเกี่ยวกับทักษะและความรับผิดชอบหรือไม่
4. อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์นิเทศก์มีส่วนช่วยให้บัณฑิตประสบความสำเร็จในวิชาชีพเพียงใด
5. ครูใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของบัณฑิตจากวิทยาลัยแห่งนี้เพียงใดเมื่อเทียบกับสถาบันอื่นๆ ที่ผลิตครูประถมศึกษา
6. โปรแกรมการเตรียมครูให้โอกาสแก่นักศึกษา ได้พัฒนาการสอนโดยเน้นการฝึกทักษะที่จำเป็นในการสอนหรือเน้นทางทฤษฎี

ดำเนินการวิจัยโดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นไปยังบัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาตามโปรแกรม การเตรียมครูของวิทยาลัยโอเรกอนตอนใต้ ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1954-1959 เป็นจำนวน 183 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน 125 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 68 ผลการวิจัยปรากฏว่าบัณฑิตมีความเห็นว่าได้รับโอกาสไม่เพียงพอในการฝึกการทำงานร่วมกับเด็ก เช่น ด้านการสอน และการสังเกตเด็กในชั้นเรียน และการฝึกทักษะในด้านความรับผิดชอบ

¹²

Chester C. Squire, "An Evaluation of the Elementary Teacher Education Program at Southern Oregon College," Dissertation Abstracts, Vol. 22, No. 12 (November, 1972), p. 4285.

ให้มากขึ้น สมาคมการศึกษาของนักศึกษาในรัฐโอเรกอนไม่ให้ความช่วยเหลือในการเตรียมครูประถมศึกษาเท่าที่ควร บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าการฝึกสอนเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด และต้องการความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์หรือศึกษานิเทศก์ของวิทยาลัย โดยการแนะนำในการเตรียมการสอนและฝึกทักษะให้การสอนมีประสิทธิภาพ

ค.ศ. 1969 Josefina A. Pulido¹³ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "A Proposed Program for the Preparation of Elementary School Teachers for the Rural Areas in the Philippines" โดยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 2 ประการคือ ประการแรก เพื่อศึกษาโปรแกรมการเตรียมครูประถมศึกษา ของประเทศฟิลิปปินส์ว่าสอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศเพียงใด ประการที่สองเพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรมการเตรียมครู ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตัวอย่างประชากรคือ ครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาประถมศึกษา จากสถาบันฝึกหัดครู และทำการสอนในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในชนบท ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็นขั้น ๆ ดังนี้คือ

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการเตรียมครูประถมศึกษาในชนบทและปัญหาการศึกษาในชนบท
2. ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูประถมศึกษา สอบถามความคิดเห็นครูประถมศึกษาในชนบท โดยเน้นในด้านประโยชน์ของโปรแกรมที่สามารถนำไปใช้ในการเป็นครู
3. ศึกษาลักษณะทางสังคมในชนบทของประเทศ เพื่อนำความรู้อามาพิจารณาว่า มีความสอดคล้องกับการจัดโปรแกรมเพียงใด

¹³Josefina A. Pulido, "A Proposed Program for the Preparation of Elementary School Teachers for the Rural Areas in the Philippines," Dissertation Abstracts, Vol. 30 No. 4 (October, 1969), p. 1457.

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอแนะการปรับปรุงโปรแกรม การเตรียมครู สาขา ประถมศึกษาเพื่อทำการสอนในชนบทดังนี้คือ ใ้ทดลองปฏิบัติและประเมินผลความสามารถ ของตน รู้จักตนเองดี เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เกิดพัฒนาการ เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่ง พิจารณาถึงการเตรียมครูในชนบท จึงให้ความสำคัญแก่ชุมชนเป็นอย่างมาก ข้อเสนอแนะที่ สำคัญก็คือ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของชุมชน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความพร้อม ที่จะออกไปปฏิบัติงานในชนบทนั้น ๆ

ค.ศ. 1971 Carol Ann Seefeldt¹⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Teacher Training Experiences, and Education in Relation to Head Start Pupil Achievement" เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ของสถาบันฝึกหัดครูในรัฐ ฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา และการศึกษาที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิผลของนักเรียนในระยะ เริ่มแรก วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดโปรแกรมการเตรียม ครูอย่างมีแบบแผนกับสัมฤทธิผลของนักเรียนในระยะเริ่มแรกของโครงการ เพื่อนำมาเปรียบ เทียบผลงานระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอน โดยผ่านการฝึกสอนอย่างมีแบบแผนมาแล้ว กับครูอาชีพที่ไม่เคยได้ทำการฝึกสอนเลย และผ่านการเรียนตามโปรแกรมการเตรียมครูมา ก่อนเลย ผู้วิจัยดำเนินงานโดยจัดให้มีการทดสอบการสอน อาศัยตัวอย่างประชากรที่เป็นครู จำนวน 31 คน ซึ่งเป็นครูที่เคยผ่านการฝึกสอนอย่างมีแบบแผน นักเรียนจำนวน 357 คน ซึ่งเคยเรียนกับครูซึ่งไม่เคยได้ผ่านการฝึกสอนมาก่อน ก่อนทำการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการ ทดสอบสัมฤทธิผลของนักเรียน และทดสอบอีกครั้งหนึ่งหลังการทดลอง ปรากฏผลการวิจัยคือ การจัดประสบการณ์ของสถาบันฝึกหัดครูตามโปรแกรมการเตรียมครู มีความสัมพันธ์กับ สัมฤทธิผลของนักเรียนโดยช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยก็คือ การจัดโปรแกรมการเตรียมครูควรให้ความสำคัญต่อการฝึกสอนให้มากที่สุด

¹⁴ Carol Ann Seefeldt "Teacher Training Experiences, and Education in Relation to Head Start Pupil Achievement," Dissertation Abstracts, Vol. 32, No.11 (October, 1971), p.6277 A.

ค.ศ. 1972 Phillip John Besonen¹⁵ แห่งมหาวิทยาลัยบริกแฮม

ได้ทำการวิจัยเรื่อง "An Analysis of Social Science Requirements in the Preparation of Social Studies Teachers with a Comparison of Randomly Selected and Social Studies Leader Teacher Training Institution"

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษา โดยมีการเปรียบเทียบสัดส่วนของหมวดวิชาต่าง ๆ ในโปรแกรม ตัวอย่างประชากรในการวิจัยคือ ครูสังคมศึกษาจำนวน 60 คน และผู้ที่ทำงานในสถาบันชั้นนำที่ทำหน้าที่ผลิตครูสังคมศึกษาจำนวน 15 คน ผู้วิจัยดำเนินงานโดยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี ค.ศ. 1960 - 1971 และส่งแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับสัดส่วนของหมวดวิชาต่าง ๆ และความเหมาะสมของโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาไปยังตัวอย่างประชากรดังกล่าว

ปรากฏผลการวิจัยดังนี้" สถาบันต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ผลิตครูสังคมศึกษา จัดโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษา โดยยึดวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกน เช่น ภูมิศาสตร์ หลักรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมศึกษา วิชาที่สถาบันผลิตครูสังคมศึกษานิยมใช้เป็นวิชาแกนมากที่สุดคือ วิชาประวัติศาสตร์ ตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่มนี้ มีความเห็นตรงกันเป็นส่วนใหญ่ว่า ข้อบกพร่องที่สำคัญที่สุดของโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาคือ จัดวิชาบางวิชาให้เป็นวิชาบังคับ โดยไม่มีความเหมาะสม เพราะนอกจากจะไม่ได้นำไปใช้สอนสังคมศึกษาแล้ว บางวิชายังเป็นเรื่องไกลตัวเกินไป เช่น บังคับให้เรียนวิชาที่มีเรื่องราวซึ่งไม่เกี่ยวกับโลกตะวันตกเลย ซึ่งควรจะเป็นวิชาเลือกมากกว่าวิชาบังคับ และวิชาบังคับควรจะเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และเรื่องชาติพันธุ์ของมนุษย์ และควรจัดวิชาเสริมความรู้ทางคณิตศาสตร์เป็นเวลาเลือกให้มาก สถาบันที่เป็นผู้นำในการผลิตครูสังคมศึกษาและครูสังคมศึกษา

15

Phillip John Besonen, "An Analysis of Social Science Requirements in the Preparation of Social Studies Teachers with a Comparison of Randomly Selected and Social Studies Leader Teacher Training Institution," Dissertation Abstracts, Vol.33, No.6 (December, 1972), p.2797.

ให้ข้อเสนอแนะว่า การจัดโปรแกรมนั้นควรมีวิชาแกน แต่ไม่จำเป็นจะต้องยึดวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาแกนเสมอไป จะเลือกวิชาใดเป็นวิชาแกนก็ได้ โดยรู้จักวางขอบเขตของวิชาแกนและจัดหาวิชาเสริมให้เหมาะสม

ในปีเดียวกันนี้ Gordon Scott Bachus¹⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "An Analysis of the Academic Preparation, Teaching Assignment, and Professionalism of Selected Social Studies Teachers in Secondary Schools of Arkansas" ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เกี่ยวกับการเตรียมตัวทางด้านวิชาการ งานการสอนที่กำหนดให้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานอาชีพของครูสังคมศึกษาในรัฐอาร์แคนซอ วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาทางวิชาการในชั้นหลักสูตร วิธีสอนและศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาในเรื่องความก้าวหน้าทางอาชีพครู สมมุติฐานของการวิจัยมี 4 ประการคือ ประการแรก การเตรียมครูสังคมศึกษามีจุดอ่อนทางด้านการจัดเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ซึ่งไม่กว้างขวางและพอเพียงต่อการเป็นครู ประการที่สอง ครูสังคมศึกษาไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้กับงานสอนของตนได้อย่างเพียงพอ ประการที่สาม ครูสังคมศึกษามีทัศนคติว่า ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาชั้น วิชาสังคมศึกษามีความสำคัญน้อยเมื่อเทียบกับวิชาอื่น ประการสุดท้าย การเตรียมครูสังคมศึกษาจะประสบความล้มเหลวถ้าการจัดโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาของวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยในรัฐอาร์แคนซอไม่ดีพอ ผู้วิจัยดำเนินงานโดยใช้แบบสอบถามชนิด Semantic Differential ของ Osgood เพื่อวัดทัศนคติเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชาของโรงเรียนมัธยมศึกษา และสร้างแบบสอบถามอีกหนึ่งชุด เพื่อถามเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาทางวิชาการ งานเกี่ยวกับการสอน และความคิดเห็นเกี่ยวกับงานอาชีพครู ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

¹⁶Gordon Scott Bachus, "An Analysis of the Academic Preparation, Teaching Assignment, and Professionalism of Selected Social Studies Teachers in Secondary Schools of Arkansas!" Dissertation Abstracts, Vol. 33, No. 5 (November, 1972), p. 2056.



1. ครูสังคมนาศึกษาได้รับความรู้ทางด้านวิชาสังคมนาศึกษา ไม่กว้างขวางและพอเพียง เนื่องจากหลักสูตร เน้นหนักในวิชาประวัติศาสตร์มากกว่าวิชาอื่น
 2. ครูสังคมนาศึกษาไม่สามารถนำความรู้ที่ตนได้เรียนมา เป็นแนวทางในการสอน ของคนใดพอเพียง
 3. ครูสังคมนาศึกษามีชั่วโมงสอนมาก ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดทัศนคติที่ว่า เนื้อหาวิชาสังคมนาศึกษา มีความสัมพันธ์กับอาชีพอื่น
 4. มีข้อบกพร่องหลายประการ ที่จะต้องปรับปรุงเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียม ครูสังคมนาศึกษาระดับประกาศนียบัตรของกระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐ
 5. ครูสังคมนาศึกษาที่สอนในโรงเรียน ซึ่งถ้าส่วนใหญ่มีสติปัญญาปานกลางต้องทำงานหนักเป็น 3 ถึง 4 เท่า ของครูสังคมนาศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียน ซึ่งเด็กส่วนใหญ่มีสติปัญญาดี
 6. ครูสังคมนาศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพครู และไม่ กระทบหรือรบกวนการอ่านหนังสือ นิตยสาร วารสาร และเอกสารต่าง ๆ ของสมาคมนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า รัฐควรปรับปรุงโปรแกรมการเตรียมครูทางด้าน วิชาการ และส่งเสริมให้ครูสังคมนาศึกษาสนใจในการพัฒนาวิชาชีพของตนให้มากขึ้น และในปีเดียวกันนี้เอง John Joseph¹⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Assessing Selected Outcomes of a Junior College Teacher Preparation Program" วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อประเมินผลโปรแกรมการเตรียมครูในระดับจูเนียร์ คอลเลจ (Junior College Teachers) ของมหาวิทยาลัยแห่งแคลิฟอร์เนีย
1. เพื่อศึกษาข้อดีและข้อบกพร่องโปรแกรมการเตรียมครูในปัจจุบัน รวมทั้งศึกษา พื้นฐานทางประวัติศาสตร์ของการจัดโปรแกรมการเตรียมครูในระดับนี้ และสำรวจขอบเขต ของโปรแกรม

17

John Joseph, "Assessing Selected Outcomes of a Junior College Teacher Preparation Program," Dissertation Abstracts, Vol.33, No.1 (May, 1972), p.214-A.

2. เพื่อตรวจสอบความมีเหตุผลและองค์ประกอบของหลักสูตรว่ามีประสิทธิภาพในการเตรียมครูเพียงใด

ตัวอย่างประชากรคือบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ จำนวน 84 คน และครูซึ่งไม่เป็นบัณฑิตอีกจำนวน 124 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูในระดับจูเนียร์คอลเลจ ของมหาวิทยาลัยแห่งแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. โปรแกรมการเตรียมครูมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของครูในการสอนทั้งทางดีและข้อบกพร่อง

2. ผู้สอนไม่สามารถทำการสอนให้เหมือนแบบอย่างของการฝึกสอนได้โดยสิ้นเชิง เนื่องจากประสบกับปัญหาและอุปสรรคหลายประการ

3. เมื่อเปรียบเทียบเทคนิคในการสอนของครูที่เป็นบัณฑิตและครูที่ไม่ใช่บัณฑิต พบว่ามีข้อแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

4. ทักษะคติการสอนของครูที่เป็นบัณฑิตและไม่ใช่บัณฑิตแตกต่างกัน

และในปีเดียวกันนี้เอง Arithur H. Ellis¹⁸ ได้ทำการวิจัยเรื่อง " A Study of Some Aspects of the Student Teaching Program of the University of Wyoming" โดยศึกษาลักษณะบางประการของโปรแกรมการสอนในการเตรียมครูของคณะการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยไวโอมิง (University of Wyoming) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะประเมินผลโปรแกรมการสอนในการเตรียมครูจากความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ และครูใหญ่ของโรงเรียนที่นิสิตไปฝึกสอนในรัฐไวโอมิง ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ และสัมภาษณ์ครูใหญ่ของโรงเรียนที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้โดยทางโทรศัพท์ และคำถามที่ใช้เป็นแบบให้ตอบรับหรือปฏิเสธ

¹⁸ Arithur H. Ellis, "A Study of Some Aspects of the Student Teaching Program of the University of Wyoming," Dissertation Abstracts, Vol.33, No.6 (August, 1972), p. 2799-A.

สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดวิชาและประสบการณ์ของโปรแกรมการสอนในการเตรียมครู
2. ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการศึกษามหาวิทยาลัยไวโอมิง และโรงเรียนที่นิสิตไปฝึกสอน
3. โรงเรียนฝึกสอนยอมรับว่านิสิตฝึกสอนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียนเป็นอย่างดี
4. อาจารย์และนักการศึกษา มีความกระตือรือร้นที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครู
5. การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการรวบรวมข้อมูล และปรากฏว่าครูใหญ่ของโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าโปรแกรมการเตรียมครูดังกล่าวมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งให้ประสบการณ์ที่จะช่วยให้ได้มีประสิทธิภาพในด้านความรู้และทักษะในการสอน ไม่ควรวัดผลโดยการแข่งขันความสามารถซึ่งกันและกัน แต่ควรมุ่งพิจารณาการพัฒนาการของแต่ละบุคคล

ค.ศ. 1973 Jodie Lee Burton¹⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Patterns of Subject Matter Preparation of High School Social Studies Teachers" ผู้วิจัยได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของการเตรียมครูสังคมศึกษาในสมัยต่าง ๆ ของรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางเสนอแนะการจัดโปรแกรมเตรียมครูสังคมศึกษาทางด้านเนื้อหาวิชา เพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

¹⁹Jodie Lee Burton, "Patterns of Subject Matter Preparation of High School Social Studies Teachers, " Dissertation Abstracts Vol.33, No.7 (January, 1973), p. 3449-A.

ประการแรก เพื่อเปรียบเทียบโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1930 ถึง ค.ศ. 1970 ประการที่สอง เพื่อหาข้อเสนอแนะการปรับปรุงโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาจากวิทยาลัย มหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการแห่งรัฐ สมาคมวิชาชีพ รวมทั้งความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ศึกษานิเทศก์วิชาสังคมศึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยแบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 4 กลุ่มคือ นักศึกษาค้นสังคมศาสตร์ ครูสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และศึกษานิเทศก์วิชาสังคมศึกษา แบบสอบถามที่ใช้ถามตัวอย่างประชากรเหล่านี้ ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาทางค่านิชาการซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ การจัดโปรแกรมโดยให้มีเนื้อหาวิชากว้างขวาง (Broad Coverage) และจัดโปรแกรมโดยให้มีเนื้อหาวิชาเฉพาะ และเนื้อหาวิชาแกน (Specialized Coverage and Core Coverage ผลการวิจัยปรากฏว่า ตัวอย่างประชากรทั้ง 4 กลุ่มต่างมีความคิดเห็นที่สนับสนุนให้จัดโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษา ชนิดที่สองคือ ให้มีเนื้อหาวิชาเฉพาะ และเนื้อหาวิชาแกนผลวิจัยนี้ตรงกับผลการวิจัยของ Besonen ในปี ค.ศ. 1972 ที่เสนอแนะว่า ควรมีวิชาแกน

ในปีเดียวกันนี้ Lee Chee Ying²⁰ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาการศึกษาทั่วไป (General Education) กับวิชาครู และความสมคูลย์ในวิชาครูระหว่างภาคทฤษฎี กับภาคปฏิบัติ ในการเตรียมครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาของประเทศมาเลเซีย คำเนื้องานวิจัย โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาวิชาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูของประเทศ และได้นำผลการวิจัยเสนอต่อสถาบันฝึกหัดครูแห่งเอเชียที่มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ดังต่อไปนี้

²⁰ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, เปรียบเทียบโครงการสร้างหลักสูตรฝึกหัดครูบางประเทศ (เอกสารอัครสำเนา, พระนคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2515), หน้า 1 - 12.

เวลาสำหรับการสอนวิชาการและวิชาการศึกษาของประเทศต่าง ๆ 14 ประเทศ
ในเอเชีย

ชื่อประเทศ	เวลาสำหรับวิชาการ	เวลาสำหรับวิชาการศึกษา
1. ออสเตรเลีย	62 %	38 %
2. เขมร	75 %	25 %
3. สิงคโปร์	50 %	50 %
4. อินโดนีเซีย	70 %	30 %
5. อินโดนีเซีย	59.5 %	40 %
6. อิหร่าน	75.6 %	24.4 %
7. เกาหลี	40 %	60 %
8. มาเลเซีย (ก่อนปี ค.ศ. 1969)	41.67 %	58.33 %
มาเลเซีย (ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970)	44.1 %	55.9 %
9. เนปาล	71.5 %	28.5 %
10. ปากีสถาน	37 %	63 %
11. ฟิลิปปินส์	73 %	27 %
12. ไทย	64 %	36 %
13. เวียดนาม	66.5 %	33.5 %
14. สิงคโปร์	25.6 %	74.4 %